

Akvatinta

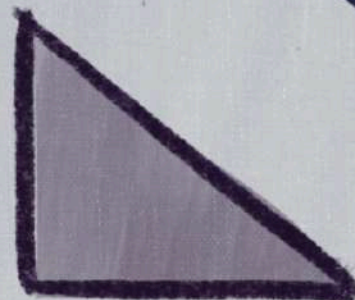
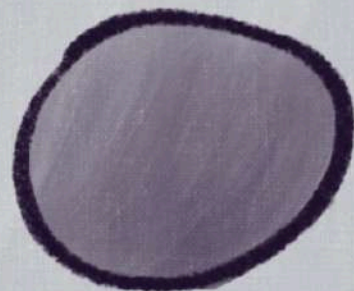
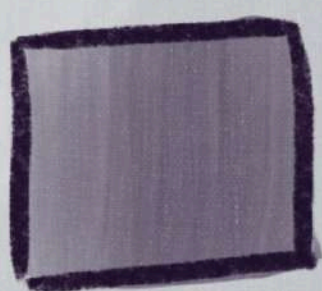
Caroline Pajusaar
bkul9gr

1. Visandamine, ideede kogumine

Enne kui töö pihta hakkab tuleb läbi seedida idee. Mõtiskle ning katseta erinevaid vaatenurki enne kui teed lõpliku otsuse. Abiks on ka konsulteerimine õppejõuga ning kasuks tuleb ka mõtete jagamine kaastudengitega. Teiste loominguliste inimeste seltsis sünnivad alati parimad ideed.

2. Plaadi lõikamine

Idee tingib plaadi suuruse ja kuju. Arvestada tuleb tehnika iseärasustega, ideekavandi plaanidega ning teose tarviklikkusega. Kas paigutad klassikaliselt ja lähtud traditsioonilisest formaadist või jätad vaid plaadi killard ja ühendad need pressi all terviklikuks kompositsiooniks.



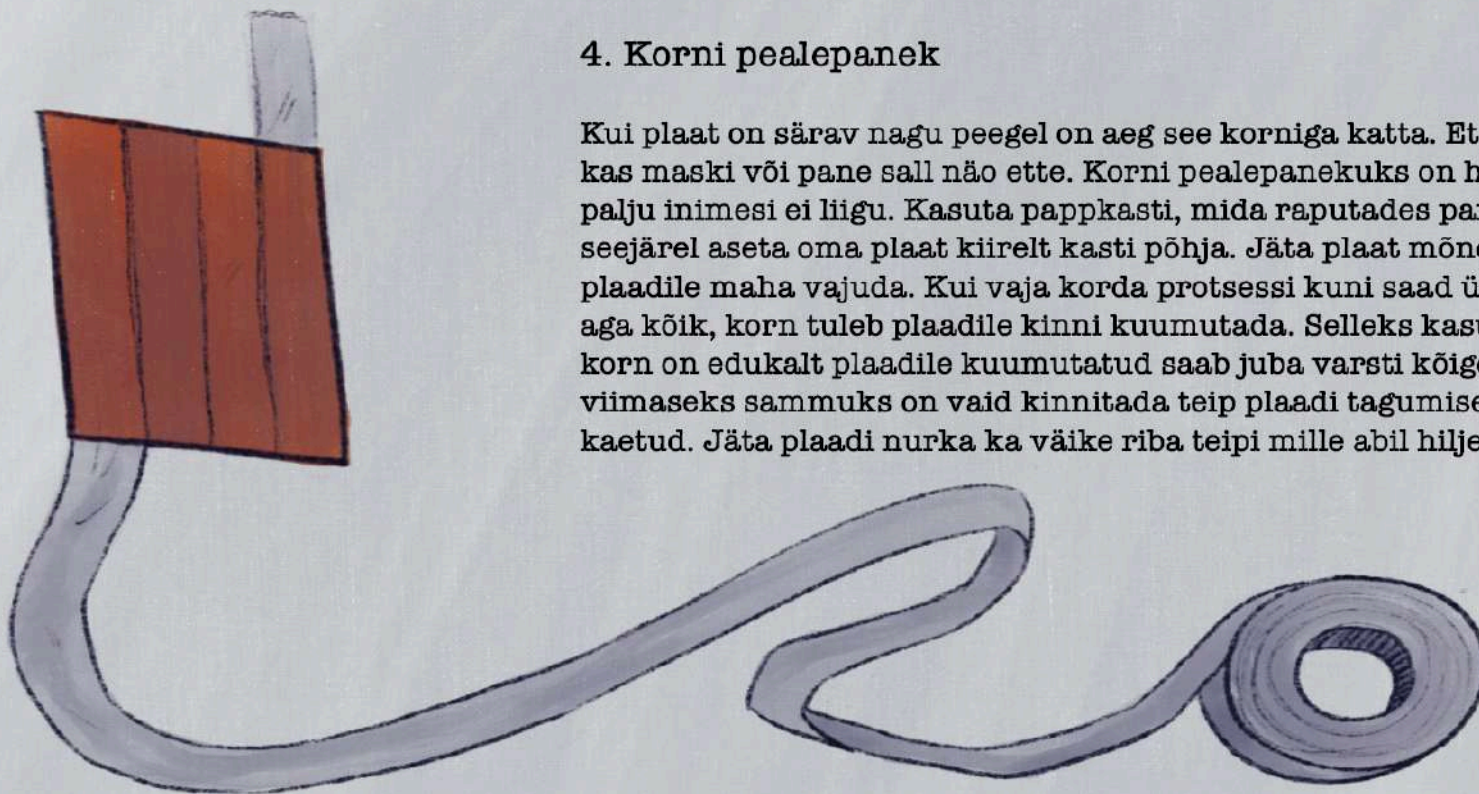
3. Poleerimine ja servade lihvimine

Nüüd tuleb pikk ja põhjalik tööetapp. Mugavam oleks alustada lihvimisest, et peale poleerimist enam kogemata uusi kriime plaadile juurde ei tuleks. Lihvimiseks tuleks alustada tugevama viiliga, mugavaks lihvimiseks aseta plaat pooleldi laua äärele ning lihvi kuni plaadi servad on ühtlaselt veidi viltu. Nüüd võid võtta pehmema viili ja kõik servad uuesti üle käia. Kui arvad et, raskem osa on möödas siis eksid. Plaadi poleerimine võib võtta tunni või lausa rohkemsõltuvalt plaadi suuruselt. Seega sea end mugavalt sisse. Poleerimiseks on vaja poleerimispastat ning tärpentiini. Jälgi hoolega, et sinu plaat saaks ühtlaselt poleeritud. Hea viis selles kindel olla on poleerida seni kuni näed palaadil enda peegelpilti.



4. Kornipealepanek

Kui plaat on särav nagu peegel on aeg see korniga katta. Et, mitte pulbrit sisse hingata kasuta kas maski või pane sall näo ette. Kornipealepanekuks on hea minna näiteks koridori kus palju inimesi ei liigu. Kasuta pappkasti, mida raputades paned korni kasti sees lendlema, seejärel aseta oma plaat kiirelt kasti põhja. Jäta plaat mõneks ajaks omaette, et korn saaks plaadile maha vajuda. Kui vaja korda protsessi kuni saad ütlase kihi korni plaadile. See pole aga kõik, korn tuleb plaadile kinni kuumutada. Selleks kasuta spetsiaalset kuumaalust. Kui korn on edukalt plaadile kuumutatud saab juba varsti kõige lõbusama osaga piha hakata, viimaseks sammuks on vaid kinnitada teip plaadi tagumisele küljele nii et, kõik oleks kindlalt kaetud. Jäta plaadi nurka ka väike riba teipi mille abil hiljem plaat happevanni kasta.



5. Kavandi kandmine plaadile

Aeg on naasta kavandi juurde ja kanda see plaadile. Pane aga tähele, et peale trükkimist pöörab sinu tõmmis end peegelpilti seega kõik tähed ja numbrid tuleb kohe peegelpildis kujutada. Lihtne on seda viga vältida kalka abil.



6. Valgeks jäävate pindade katmine kattelakiga

Akvatinta tehnika põhimõte on selles, et kohad, mis peaksid jääma valgeks, kaetakse happekindla lakiga ning alles seejärel saab söövitada. Nüüd oleme jõudnud selle etapini, kus sul tuleb katta plaat kattelakiga kohtades, mis jäävad valgeks. Kasuta sobivat pintslit, laki kiht ei pea olema paks. Peale laki peale kandmist lase plaadil kuivada, abiks võib võtta ka fööni kui lakk osaliselt liiga märjaks jäi.

7. Plaadi söövitamine

Plaati saab söövitada mitu korda, selles on akvatinta ilu ja võlu. Järk-järgult saab lisada pooltoone ja tumedust, see kõik annab tulemuseks akvatintale iseloomulikud toonivarjundid ja pehmuse. Söövituse arv on määramat ning sõltub palju erinevaid toone soovid oma teosesse tuua. Esimene söövitus paneb paika kõige heledamad toonid, seega võiks plaat happes olla umbes minuti. Kasutades eelnevalt lõigatud teibitükki aseta plaat happevanni nii, et teibi ots jääb välja. Kui plaat peab happevannis olema kauem võib ka panna endale märguande, et plaati mitte happevanni unustada.

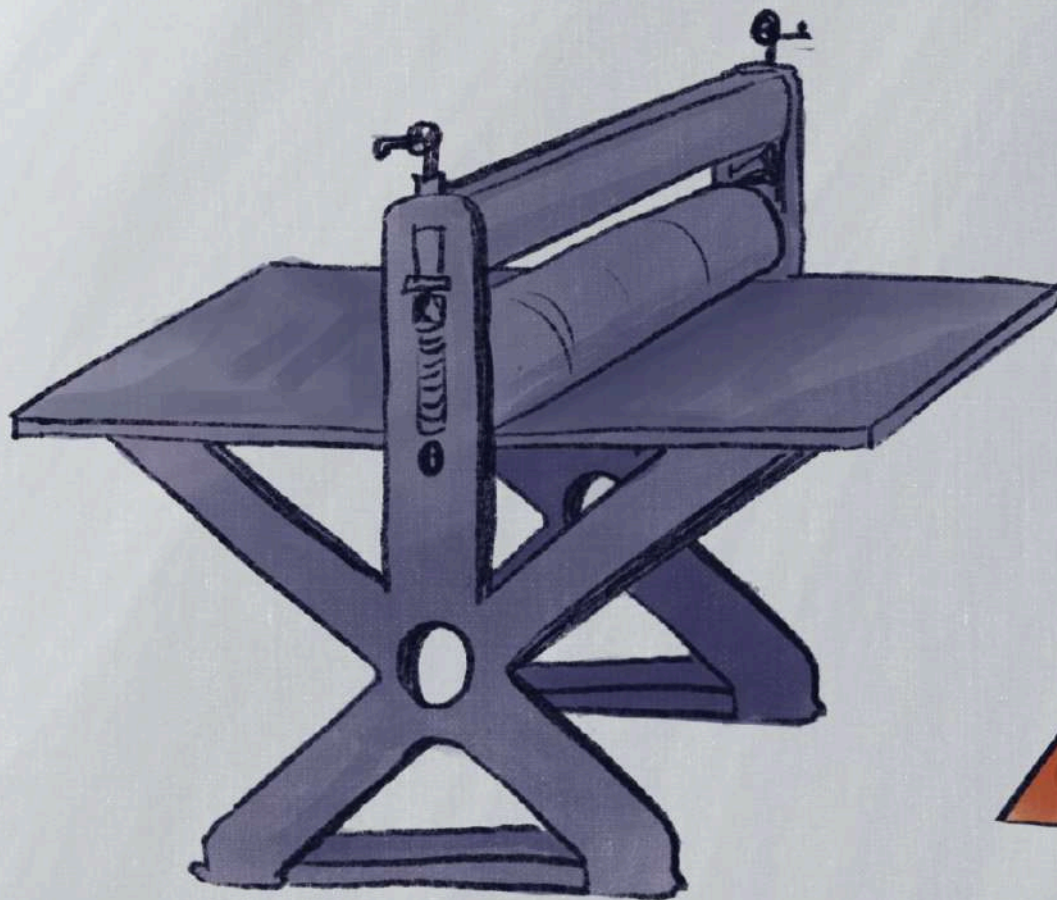
Kui aeg on täis võta plaat happest välja ja lase veega põhajlikult üle nii et, kõik hape maha tuleks. Peale seda hakkab sama protsess otsast peale, kannu uus kiht lakki plaadile ning korda söövitust nii mitu korda kui vaja. Plaadi tumedus sõltub sellest kui kaua plaat happes istub, seega plaani eelnevalt ära mitu söövitust sul on vaja teha.

1 2 3 4 5 6 7 8 10 12



8. Söövitusjärgne protsess

Pärast viimast söövitamist algab veel üks tehniliste lõhnade rikas etapp. Tuleb puhastada plaat lakist, kornist ning eemaldada tagant teip. Kasuta tärpentiini ja atsetooni.

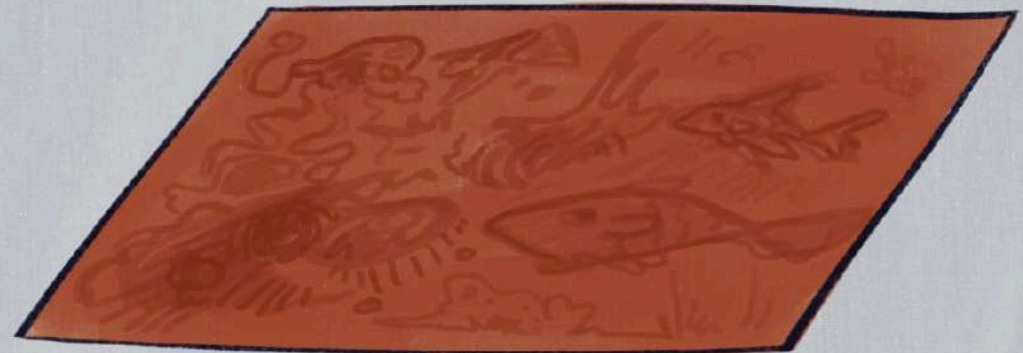


9. Proovitrükk

Tehnilised etapid on seljataga ja algab kaunim aeg. Nüüd saab katsetada plaati ja teha esimene proovitõmmis. Selleks kata plaat trükivärviga – ära kanna värvi otse plaadile vaid aseta alusele ja võta sealt lahtihõõrutult ning kata plaat ühtlaseks kasutades papitükki. Seejärel pühi üleliigne värv maha valmis lõigatud ajalehe tükkidega ja aseta eelnevalt niisutatud trükipaberile. Esimene tõmmis näitab ära juhtunud vead ja töö omapära.

10. Trüki palju soovid

Sama plaadiga saad teha mitu erinevat tõmmist. Kasuta erinevaid värve ja kombeeri neid kasvõi omavahel mängides tõmmise maalilisusega. Kui valid uue värvi puhasta plaat uuesti tärpentiini või atsetooni abil.



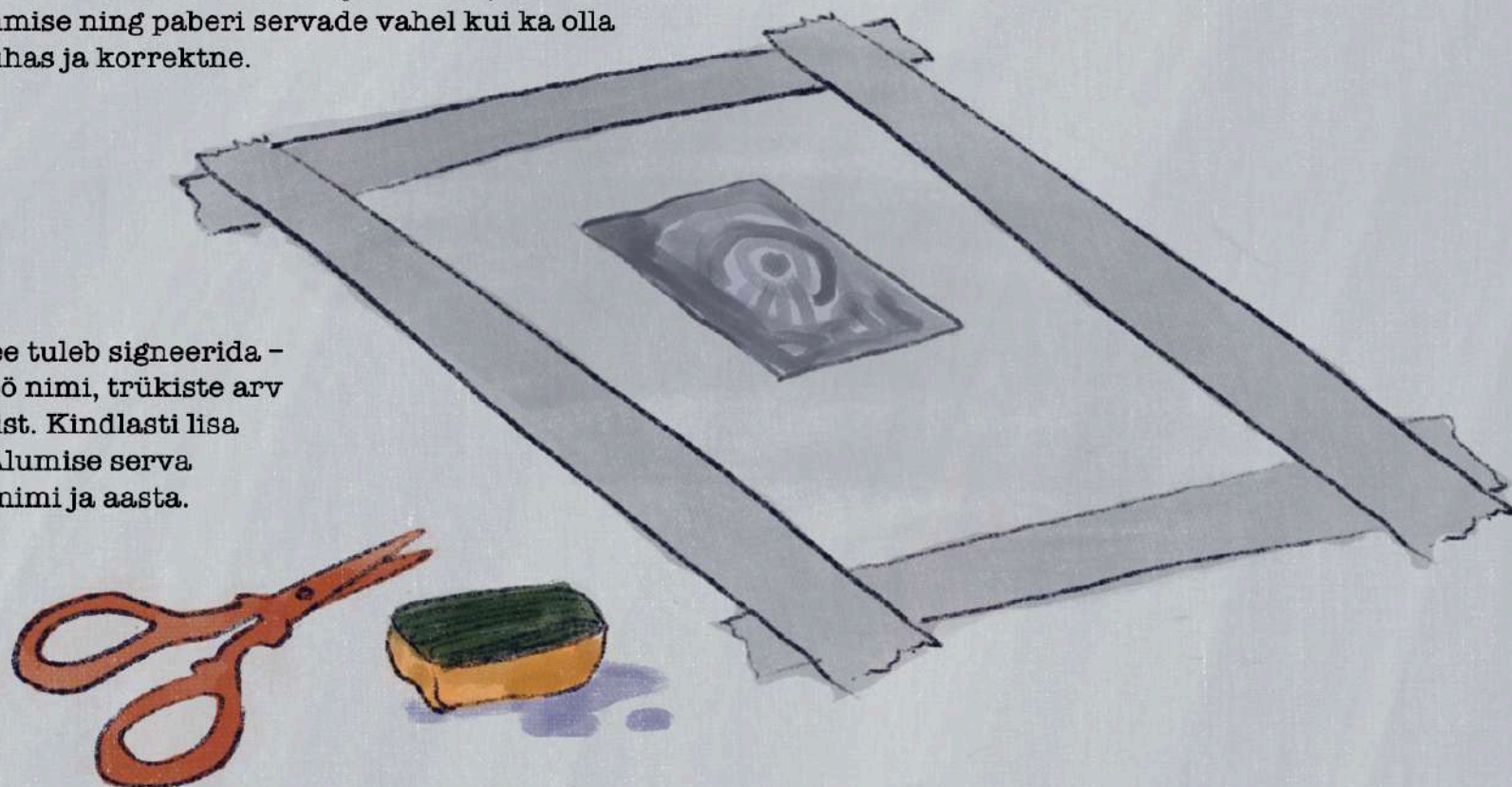
11. Tõmmise kleepimine ja lahtilõikamine

Peale igat trükki tuleb panna tõmmis kuivama, et paber sirgeks jääks. Selleks lõika iga paberi serva jaoks vajaliku pikkusega keepuvast paberist riba, kasuta niisket svammi et, see märjaks teha. Astea riba tööle nii et, liiga palju paberit ei lähe raisku, jäta tõmmis üleööks vineerile kuivama.

Kui tõmmis on kuiv tuleb see lahti lõigata, kasuta teravat nuga ning lõika ettevaatlikult mööda tõmmise servi. Peale seda ei olegi muud kui tõmmise servad ühtlaseks lõigata või rebida. Servade rebimine annab kõige klassikalisema graafika töö ilme. Selleks kasuta joonlauda, et saavutada ühtlane kaugus tõmmise ning paberi servade vahel kui ka olla kindel et, rebitud serv tuleb puhas ja korrektne.

12. Signeerimine

Iga tõmmis on ainulaadne ja see tuleb signeerida - kirjuta alla vasakusse serva töö nimi, trükiste arv ja mitmenda trükiga on tegemist. Kindlasti lisa tehnika nimetus - akvatinta. Alumise serva paremasse nurka kirjuta oma nimi ja aasta.



13. Teos on valmis :)

Palju õnne! Oled jõudnud põneva akvatinta teekonna lõpuni. Nüüd oskad ka sina uut ja huvitavat graafika sügavtrükitehnikat.



"Sünnipäeva kala" akvatinta 2/5

Caroline Põuäär 2020